

Միաձառանս և միաձարթ
Զօդեւ խրմբել զէնքն զբարթ :

Յայսմէտէ այս պաշտօն նորին ,
Յոր սակս ետեղծ ձեռք ճարտարին .
Զերկրակենցաղ թողեալ կայան՝
Յերկնից կապոյտն հասցէ խորան ,
Աստեղատանց գոլ դրացի ,
Ու ի խռան շանթից շարժեացի .
Տացէ բարբառ ի բարձանց ,
Հուլիցն հանգոյն լուսապանձ ,
Որք զարարիչն օրհնեն 'ի պար
Եւ զամն ամեն պսակահամբար :
Յանկ առ վըսեմն և յարակայ
Բացցի բերանըն մետաղեայ .
Եւ զփախըստեայն ժամանակ
Կալցէ առ մէն ժամ երազ :
Լիցի թարգման և բախտին ժիր .
Այլ և անգութ ու անկարեկիր՝
Տատանաչարժ իցէ ընկեր
Փոփոխական կենաց թատեր :
Եւ ուսուսցէ թէ որպէս ձայն ,
Որ ի նմանէն՝ ցըրուի յունայն ,
Այսպէս մնայուն ինչ չիք բնաւին ,
Ու ամեն երկրայրբս յապաւին :

Արդ զօրութեամբ ձիգ պարանաց
Հանէք ի գբոյ զզանգակն ի բաց .
Ի զահ ձայնից ամբարձցի՝ վեր
Ոյորտանալ յօդս և յայեր :
Հա՛ քարշեցէք , քարշեցէք եւս :
Ահա կախեալ ճօճայ թեթեւ :
ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ՝ նախն իցէ ձայն ,
Եւ ցնծասցէ քաղաքս համայն :

ՇԵՆՔԻ :

ԳԵՐՄԱՆԱՅԻ ԶՕՐԱՎԱՐԳ

Անցեալ տարուան պատերազմին առ-
թիւ առանձինն խօսած ըլլալով օրա-
գրիս մէջ մէկ քանի զաղղիացի ու գեր-
մանացի նշանաւոր զօրավարաց վրայ ,
այս անգամ՝ կ'ընծայենք 'ի աես ընթեր-
ցողաց Գերմանիոյ նիզակակից բանա-
կաց զօրավարներէն ոմանց կենդանա-
ղիրը , տալով միանգամայն համառօտ

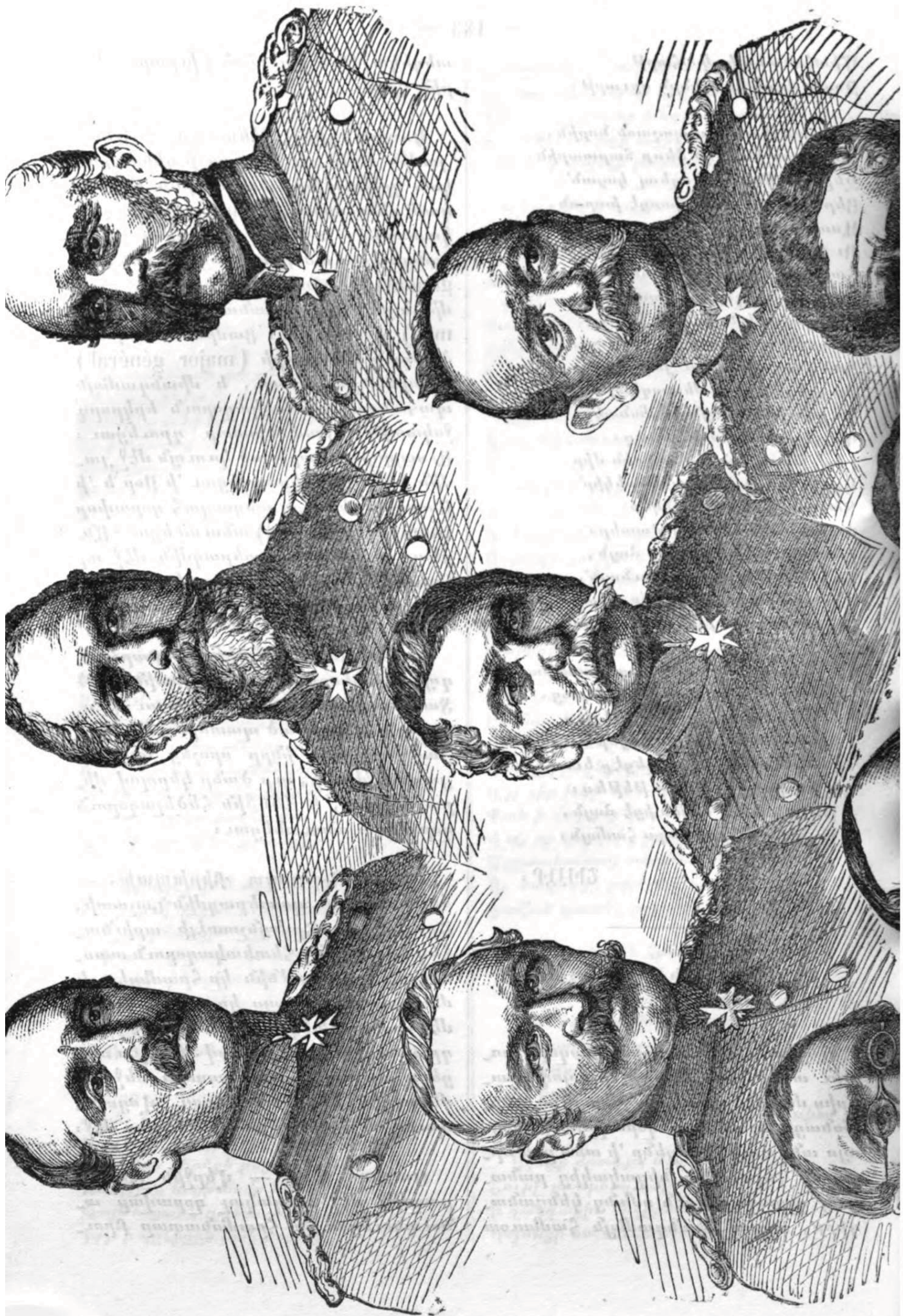
տեղեկութիւն մը տնոնց խրաբանչիւ-
րին վրայ :

Կոստանդին Սլովենյակարև . — Մնա-
յամին 1809 , և իւր առջի զինուորա-
կան կրթութիւնը ազատորդի ինքնա-
կամ զինուորեւոյ (cadets) խմբին մէջ
կատարեց , և ետքը ինքնակալ Ալէք-
սանդր կոչուած Բրուսիացի զնդին (re-
giment) մէջ մտաւ իբրեւ սպայ . 1858էն
մինչև 1860 զօրաբանակի (corps d'Ar-
mée) զլուխ եղաւ : Յամին 1864 բար-
ձրագոյն զօրավարի (major général)
աստիճանին հասաւ , և միանգամայն
պահանջօրէ հետեակազօրուն երկրորդ
ջոկատին հրամանատար դրուեցաւ :
Աւստրիոյ դէմ տրուած կռուոյն մէջ յա-
մին 1866 պատերազմեցաւ 'ի Սօր և 'ի
Սատովա , և ետքը տեղապահ զօրավար
(lieutenant général) անուանեցաւ : Ան-
ցեալ տարուան պատերազմին մէջ ալ
Սրիբրէնի բարձանց վրայ եղած կռու-
ոյն մէջ շատ նշանաւոր հանդիսացաւ :

Գոշիկէլմուս Թիւմբշիկ . — Բարձրա-
գոյն զօրավարի պաշտօնիւ յամին 1864
Տանիմարքայի կռուոյն մէջ մտաւ : Աւս-
տրիոյ դէմ տրուած պատերազմին մէջ ,
յամին 1866 , ինքը որոշեց կիզլինի
յաղթութիւնը , ուր ծանր կերպով վի-
րաւորեցաւ , և 1868ին հեծեալզօրուն
զօրապետ անուանեցաւ :

Հոշկոն Եղուարտ Քիրիսպախ . —
1866 տարւոյն պատերազմին Նաչատի ,
Շքալիցի ու Շըվայնշատէլի արիւնա-
հեղ կռուոյ մէջ հետեակազօրուն տաս-
ներորդ զօրաբաժնին կը հրամայէր , և
մասնաւորապէս այս կռուոյ առջինին
մէջ շատ արդիւնք ունեցաւ զինուոյ բազ-
ղը Բրուսիոյ կողմ շրջելով . ինչպէս ան-
ցեալ տարւոյն պատերազմին մէջ ալ
մեծապէս ձեռննտու եղաւ Վայսէմ-
պուրկի և Վէօրթի յաղթութեանց մէջ :

Յոշիկու Պոզ : — Վերջին պատե-
րազմին մէջ տեղակալ զօրավար ա-
նուանուեցաւ և հրամանատար Բրու-

սիական իններորդ զորաբանակին. մեծ մասն ունեցաւ վէթերթի կռուոյն մէջ, ուր ընկաւ վիրաւոր: Ծնած է յամին 1809, և հետզհետէ յառաջադիմելով, յամին 1864 հասաւ բարձրագոյն զօրավարի աստիճանին: 1866 տարւոյն պատերազմին մէջ հետեակազօրուն հընգետասաներորդ խմբին գլուխ անցած՝ նախ ինքը սկիզբն տուաւ կռուոյն ի բոտով զինուց ճարտար յաջողութեամբ, և շատ փայլեցաւ ի Սատովա և ի Բրէսպուրկ. նոյն տարին տեղակալ զօրավարի աստիճան ընդունեցաւ:

Կոռուսալ Ալվէնսկայրն. — Ծնաւ յամին 1803 և յամին 1821 ազատորդի ինքնակամ զինուորեւոյ խմբէն սպայութեան աստիճանին անցաւ: Յամին 1849 Պատրնի դէմ զրկուելիք բանակին մէջ սպայակուտին (état-major) գլխաւորութեան պաշտօնն ընդունեցաւ: 1858ին բարձրագոյն աստիճանի զօրավար ըլլալով՝ 1861ին այժմեան Գուլիէլմոս կայսեր թիկնապահ (aide de camp) եղաւ: Յամին 1863 տեղապահ զօրավարի աստիճանին բարձրացաւ: Սատովայի պատերազմին ժամանակ բանակատեղոյն (quartier général) մէջ էր, և յամին 1868 հետեակազօրուն զօրավարութեան աստիճանը տրուեցաւ իրեն:

Եղուսարդ Փրեդերիկոս Ֆրանսէքի: — Ծնաւ յամին 1807 և յամին 1827 ազատորդի ինքնակամ զինուորեւոյ խմբէն ելլելով՝ հետեակազօրուն վեշտասաներորդ գնդին տեղակալ (lieutenant) եղաւ: Յամին 1848 դաշնակից բանակին սպայակուտին մէջ գնդապետի աստիճանն (capitaine) առաւ և նոյն պաշտօնիւ մասն ունեցաւ Տանիմարքայի առաջին պատերազմին մէջ: 1855էն մինչև 1857 երրորդ բանակին սպայակուտին գլուխ եղաւ, և 1860էն մինչև 1864 Օլտէմպուրկի բանակին հրամանատար: Նոյն տարին նորէն Բրուսիացւոց բանակը դառնալով, բարձրագոյն զօրավարի աստիճան ընդունեցաւ. և 1865ին տեղակալ զօրավար և հրա-

մանատար եղաւ հետեակազօրուն եօթներորդ զօրաբաժնին, որ իր հրամանատարութեամբը նշանաւոր հանդիսացաւ 1866ի պատերազմին մէջ:

Ալիուսդ Կէպրն: — Այս երեւելի զօրավարն էր որ անցեալ տարի Սեբերէնի պատերազմին բարձր հրամանատարութիւնն ունէր: Ծնաւ յամին 1816 և յամին 1833 հետեակազօրուն գնդի մը մէջ մտաւ իրրեւ սպայ: Յամին 1836 Սպանիա գնաց քարոյխոյ կողմնակցութեան ծառայելու համար, ուր կեցաւ մինչև 1840. և հօն չորս վէրք ընդունեցաւ, որոնց մէկ երկուքը սաստիկ ծանր էին: Յամին 1842 դարձեալ բրուսիական բանակին մէջ մտաւ: Գնդապետ եղաւ յամին 1849, և մասն ունեցաւ Պատրնի պատերազմին մէջ: Յամին 1855 չորրորդ բանակին և ետքը ութերորդ բանակին սպայակուտին գլուխ եղաւ: Յամին 1860 հրամանատար իւր տէրութենէն որ սպանիական բանակին մէջ մտնէ, ուր ջոկատի զօրավարի աստիճան ընդունեցաւ: Երբ նորէն իւր հայրենիքը դարձաւ, բարձրագոյն աստիճանի զօրավար (général de brigade) անուանեցաւ Մարդի պատերազմին մէջ: Յամին 1864 մասն ունեցաւ Տանիմարքայի պատերազմին մէջ, և նշանաւոր հանդիսացաւ առաւելապէս ի Տիւրքէլ և յԱլթէն: 1866ի պատերազմին մէջ ալ շատ մը փառացի յաղթութիւններով պսակեց իւր ճակատը: Արդէն 1865էն ի վեր տեղակալ զօրավար էր և հրամանատար ութերորդ զօրաբանակին:

Փրեդերիկոս Ալիուսդոս Էվրուսդ, իշխան Վիշրդէմպերկի: — Ծնաւ յամին 1813, մտաւ Վիւրդէմպերկի բանակին մէջ, և ետքը յամին 1831 Բրուսիոյ հեծեալազօրուն գնդապետ եղաւ: յամին 1844 բարձրագոյն զօրավար և յամին 1850 տեղակալ զօրավար, և յամին 1859 հեծեալազօրուն զօրապետ եղաւ: Սկսեալ յամին 1858 իրեն յանձնուեցաւ պահանորդաց զօրաբանակին հրամանատարութիւնը, որուն գլուխ

անցած պատերազմեցաւ 1866ին կռիւներուն մէջ 'ի Սօր, 'ի Քէօնիկին հօֆ և 'ի Սատովա :

Այսպէս Աշկոշարոս փրկեցիկոս, քաղաքաւանգ իշխան Սաքսոնիոյ. — Այս իշխանը, որ Սաքսոնիոյ այժմու Յովհաննէս թագաւորին որդին է, և բոլոր Գերմանիոյ ժողովրդեան սէրը իրեն ձգած է, զինուորական քաջութեան ցոյց տուաւ յամին 1849 Տանիմարքայի պատերազմին մէջ, և յամին 1866 Աւստրիոյ դէմ Բրուսիոյ տուած պատերազմին մէջ, ուր Սաքսոնիոյ բանակին գլուխ անցած էր, որ արդէն Աւստրիական բանակին հետ դաշնակից էր : Անցեալ տարուան պատերազմին մէջ ալ շատ փառացի յաղթանակներ ժառանգեց. 43 տարեկան է, 1828ին ծնած ըլլալով :

Պարոն Էտվին Մանդայֆըլ. — Ծնուաւ յամին 1809. իւր զինուորական ընթացքը սկսաւ հեծեալգորու գնդին մէջ յամին 1827. յամին 1858 բարձրագոյն զօրավար, յամին 1864 տեղակալ զօրավար, և յամին 1866 հեծելազօրաց զօրապետ անուանեցաւ : Շէշգվիկի պատերազմին մէջ Բրուսաց բանակին բարձրագոյն հրամանատարն եղաւ. նոյն պաշտօնիւ յամին 1866 Աւստրիոյ դէմ տրուած պատերազմը բացողն ինքն եղաւ, որուն վերջանալուն մօտ Մէնի բանակին գլուխ գրուելով Հաւսէնի, Հէլմդատի, Ուլդինկի, Ռոսպրունի, Վիլրցպուրկի պատերազմները տուաւ, որոնցմէ ետքը Բրուսիոյ և հիւսիսային Գերմանիոյ մէջ զինուորական դաշնագրութե հաստատուելուն պատճառ եղաւ :

Հենրիկոս Ատովիսու Զասդրով. — Ծնուաւ յամին 1804. սա ալ ազատորդի ինքնակամ զինուորելոց խմբին մէջ կըրթուեցաւ. ետքէն պատերազմական ճարտարապետաց խմբին մէջ մտնելով մէկ քանի նշանաւոր գրուածք հրատարակեց բերդորէից վրայ : Սկսեալ 1839էն մինչև 1854 իւր տէրութեան հաւանութեամբը Օսմանեան պետութեան

զինուորական ծառայութեան մէջ կեցաւ. 1848էն ու 49էն նշանաւոր եղաւ Տանիմարքայի պատերազմին մէջ. 1858ին բարձրագոյն զօրավարի աստիճան ընդունեցաւ, ու 1863ին տեղակալ զօրավար ու հրամանատար եղաւ մետասաներորդ զօրաբանակին : 1866ի պատերազմին մէջ քաջասիրտ արութեան և ճարտար յաջողակութեան ցոյց տուաւ : 1868էն 'ի վեր հետեակազօրու զօրավար էր. վերջին պատերազմին մէջ մեծ մասն ունեցաւ, մանաւանդ Սիլբերէնի կռուոյն մէջ :

Կոստանդին Բեռնարդոս ֆոն Վոյց Ռէց. — Զօրավար հետեակազօրու և հրամանատար Բրուսաց տասներորդ զօրաբաժնին. ծնաւ յամին 1809, բանակին մէջ մտաւ յամին 1827, և իբր հարիւրապետ սպայակուտի յամին 1848 Բոդէն գաւառին խռովութեան զսպելուն գործակից եղաւ : Սկսեալ 1852էն մինչև 1855 հինգերորդ զօրաբաժնին սպայակուտին գլուխ եղաւ. 1858ին բարձրագոյն զօրավար եղաւ, 1863ին տեղակալ զօրավար անուանուեցաւ, և անկէջ մինչև 1866 զինուորական լիազօր պաշտօնիւ գնաց 'ի Ֆրանքֆորդ Մէնի դաշնակցաց զինուորական յանձնաժողովոյն մասնակից ըլլալու : Ետքը Բրուսաց առաջին զօրաբանակին մէջ սպայակուտին գլուխ գրուելով, 1866ին Աւստրիոյ դէմ տրուած պատերազմին մէջ զինուց չբեղ գործոց ձեռնտու եղաւ, և ետքը Հաննովերի վրայ զօրավար կառավարիչ գրուեցաւ :

Կոստանդին Մայնդայն. — Զօրավար հետեակազօրու, 1867էն 'ի վեր Բրուսաց իններորդ զօրաբաժնին հրամանատարն է : Ծնուաւ յամին 1805, և յամին 1859 բարձրագոյն զօրավար եղաւ, և յամին 1863 տեղակալ զօրավարի աստիճան ընդունեցաւ : Նշանաւոր եղաւ Տիլբբէլի յարձակման և Սատովայի պատերազմին մէջ :